

DARBO SANTYKIŲ
IR VALSTYBINIO
SOCIALINIO DRAUDIMO
TEISINIS-ADMINISTRACINIS
MODELIS

Projekto galutinių rezultatų Aptarimas - diskusija

I dalis "Individualūs darbo santykiai"

prof.

dr.

dr.

LIETUVOS
SOCIALINIŲ TYRIMŲ
CENTRAS

Klausimai diskusijai

- Ar darbo sutarčių rūšių įvairovė padidins darbo vietų skaičių?
- Ar mažesni atleidimo iš darbo kaštai paskatins kurti naujas darbo vietas?
- Ar Lankstesnės darbo laiko taisyklės ir viršvalandžių reguliavimas suteiks daugiau galimybių užsidirbti?

Darbo sutarčių rūšys

- Terminuotos sutartys
- Laikinosios darbo sutartys
- Pameistrystės darbo sutartis
- Nenustatytos apimties darbo sutartis
- Projektinio darbo sutartis
- Darbo vietos dalijimosi sutartis
- Darbo keliems darbdaviams sutartis

Terminuotos sutartys

- Sutarties sudarymo atvejai
- Maksimali trukmė (2, 5 metai)
- Terminuotos sutartys viešojo intereso tikslais
- Naujos teisės:
 - Teisė užimti neterminuotos darbo sutarties darbo vietą
 - Dvigubas tarifas draudžiant nuo nedarbo
 - Išaitinė išmoka - nuo 3 m.
 - Įspėjimas prieš 10 ar 5 dienas

Kitos darbo sutarčių rūšys

- Laikinojo darbo sutartis
- Pameistrystės sutartis
 - Be mokymo sutartis
 - Su mokymo sutartimi dėl formalaus ar neformalaus mokymo
- Nenustatytos apimties darbo sutartis
- Projektinio darbo sutartis
 - Sudarant greta, išvažiuojant, naujam DU
- Darbo keliems darbdaviams sutartis
- Darbo vietos dalijimosi sutartis

Darbo sutarties pasibaigimas

- **Įspėjimo laikotarpiai**

- 2 savaitės (iki 1 m.)

- 1 mėn.

- x2 - iki pensijos 5 m., vaikas iki 6 m., ar vienas vaiką iki 12 m.

- x3 - neįgaliems, iki pensijos 2 m.

- **Išaitinės išmokos**

- Darbdavio valia (6 mėn.)

- 2 mėn. (virš 1 m.) + bankrotas, gražinus kitą darbuotoją, sveikata, likvidavimas

Darbo laiko reglamentavimas

112 straipsnis. Maksimalaus darbo laiko reikalavimai

Jei šio Kodekso normos nenustato kitaip, darbo laiko režimas negali pažeisti šių maksimalaus darbo laiko reikalavimų:

1) vidutinis darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, tačiau neįskaitant darbo pagal susitarimą dėl papildomo darbo laiko, per kiekvieną septynių dienų laikotarpį negali būti ilgesnis kaip 48 valandos;

2) darbo laikas, įskaitant viršvalandžius ir darbą pagal susitarimą dėl papildomo darbo, per darbo dieną (pamainą) negali būti ilgesnis kaip 12 valandų, neįskaitant pietų pertraukos ir 60 valandų per kiekvieną septynių dienų laikotarpį;

3) turi būti laikomasi darbo laiko režimo ypatumų dirbantiems naktį dirbuotojams (šio Kodekso 115 straipsnis), nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ir krūtimi maitinančioms darbuotojoms ir asmenims iki aštuoniolikos metų, kaip numatyta Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme;

4) negali būti dirbama daugiau kaip šešias dienas per septynias paeiliui einančias dienas.

120 straipsnis. Minimalaus poilsio laiko reikalavimai

1. Poilsio laikas – laisvas nuo darbo laikas.

2. Jei šio Kodekso normos nenustato kitaip, darbo laiko režimas negali pažeisti šių minimalaus poilsio laiko reikalavimų:

1) per darbo dieną (pamainą) darbuotojui suteikiamos fiziologinės pertraukos pagal darbuotojo poreikį ir specialios pertraukos, dirbant lauko sąlygomis (lauke arba nešildomose patalpose), profesinės rizikos sąlygomis, taip pat dirbant sunkų fizinį ar didelės protinės įtampos reikalaujantį darbą;

2) ne vėliau kaip po penkių valandų darbo darbuotojams turi būti suteikta pietų pertrauka, skirta pailsėti ir pavalgyti. Šios pertraukos trukmė negali būti mažesnė nei 30 minučių ir ne didesnė kaip dvi valandos, nebent šalys susitaria dėl suskaidytos darbo dienos laiko režimo. Per pietų pertrauką darbuotojui galima palikti darbovietę;

3) kasdienio nepertraukiamojo poilsio tarp darbo dienų (pamainų) trukmė negali būti trumpesnė kaip vienuolika valandų iš eilės, o per septynių paeiliui einančių dienų laikotarpį darbuotojui turi būti suteiktas mažiausiai 35 valandų nepertraukiamojo poilsio laikas. Jei darbuotojo darbo dienos (pamainos) trukmė yra daugiau kaip 12 valandų, bet ne daugiau kaip 24 valandos, nepertraukiamojo poilsio tarp darbo dienų (pamainų) laikas negali būti mažesnis negu 24 valandos;

4) jei budėjimas trunka 24 valandas, tai poilsio laikas trunka ne mažiau kaip 24 valandas;

Darbo laiko režimai

- Nekintanti trukmė ir dienų skaičius
- Suminė darbo laiko apskaita
- Lankstus
- Suskaidytas
- Individualus

Viršvalandžiai

- Išimtiniai atvejai (be sutikimo):
 - Nelaimė, pavojus, avarija
 - Gedimas, dėl kurio negali dirbti daug darbuotojų
 - Kolektyvinė sutartis
- Su sutikimu:
 - 8 val. / savaitė, ir 12 val. (sutikimu)
 - Apmokėjimas - x 1,5
 - Naktį x 2, švenčių ar poilsio dieną - x 2,5